

# CANADA.

Utgivdes hvarje Torsdag i  
Winnipeg, Man.

M. ZILLIACUS, Redaktör.

## PRENUMERATIONS-PRIS:

|                      |        |
|----------------------|--------|
| Helt år              | \$1.00 |
| Halvt år             | 0.50   |
| Fjärdedel år         | 0.25   |
| Helt år till Sverige | 1.50   |
| Halvt år             | 0.85   |

postporto inbegripet.

Lokalagenter önskas i alla svenska samhällen och lemnas god provision.

Korrespondenser, korta och intressanta meddelanden, mottagas med tacksamhet.

Prenumerationsmedel bör skickas med Post- eller Express Money Order, eller Registrerad bref till

## CANADA.

Böx 642, Winnipeg, Man.  
Kontor: Harris Block, Rum no 3.  
JOHN E. FORSLUND, PUBLISHER.

En hel mängd har skrivits och talats i östra Assiniboia emot Manitobas utsträckning västerut och under tiden har Manitoba tagit saken kall. Sedan de uppräddas sinnena lugnats, kan det vara mödan värdt, att se, om det skulle gagna Manitoba i någon nämnvärd grad att få västra gränsen flyttad en 100 mil eller så västerut. Det skulle gifva provinsen rättighet att få högre subsidier från centralregeringen i Ottawa på grund af ökad befolkning men å andra sidan skulle provinsen nödgas skaffa järnvägar i det nya området, ty der finnes många nybyggen, som äro i stort behov af kommunikationer. Att bygga dessa järnvägar skulle nödvändigt vis öka provinsens skuld utan motsvarande förmåner i land, ty det området, som genom en möjlig utvidgning af Manitobas skulle komma inom dess gränser, skulle fortfarande kontrolleras från Ottawa. Det kan därför sättas i fråga, huruvida den föreslagna förstigningen af provinsen kan anses räddig, såvida ej bättre finansiella arrangementer kunna göras med central regeringen.

Tullkommissionen har varit ifrån sig sysselsatt med att undersöka, hvilka behov vestra Canada kan hafva i frågan om en ny tulllag. Vi kunna ej allt för mycket påpeka nödvändigheten af att göra våra nödvändighets artiklar så billiga som möjligt. Genom sista valet uttryckte folket sin önskan om lättnader i tullbördorna och de vänta, att regeringen skall söka göra det bästa. Då nu Förstaterna synas så döföra till förmodifikation i sin lagstiftning mot Canada kan man endast önska, att vi måtte få njuta fördelen af frihandel med moderlandet England. McKinleys regering synes ännu bygga upp en hög tullmur omkring Förstaterna, den synes förstärkas och göras högre än s Canada's gränser.

## Bref från våra landsmän.

Wetaskiwin, Alberta Febr. 1897.  
Ärade Redaktör!

Med eder tillåtelse vill jag försöka skriva några rader härifrån.

Vi börja väl med väderleken först. November ingick med Bore's hela styrka; december och största delen af januari hade vi det bästa höstväder. Men gubben Bore tycktes ej ha glömt oss, ty den 23 jan. föll termometern till 36 under noll.

Nu till det viktigare! Det ser nästan ut som om farmare gubbarne på andra sidan Battle River helt och hållet slutat upp med frågan om byggande af en bro öfver floden.

Mycket har det pladdrats öfver ämnet ifråga, men slutsumman har alltid blifvit en s. k. pankaka. Hr C. O. Swansson, regeringens immi-

grationsagent, lofvade i somras att göra ett bästa för att få bron till stånd, men det gick den vanliga vägen. Huru nödvändig bron är, känner blott den, som på våren har att göra med Battle River. Då antalet farmare, hvilka äro i behov af bron, uppgår till omkring 200, föreslår jag, att hvarje farmare med en döddar-bidroge till bron byggande, ty så länge vi förtrösta på regeringen och dess agenter, lå vi ingen bro, ja vi få-lika mycket som gumman då hon försökte fånga "solskenet med sicken".

Ett eller par postkontor till, vore äfven af nöden här, ty de som bo på södra sidan om floden ha 10—20 mil till närmaste postkontor. Bara immigranterna äro här, d. v. s. på sina land, byr man sig ej vidare om dem. I hopp om att äfven vi med tiden få det bättre med ett och annat här har jag äran teckna:

Högskolefullt  
A. A. Sigalitt.

Conjuring Creek, Edmonton 1897.

\* Ett godt nytt år samt en god fortsättning med lycka och framgång i alla företag, tillönskas alla Canadas läsare! Det gamla året har vandrat till sina fäder med alla sina både mörka och ljusa sidor. 96-än var ju ett skottår, och nu få vi enligt våra tidräknares och stjärnkärares påstående ej något skottår på åtta år. Ett harmligt kanske för mör Evas döttrar, men så går det till här i världen.

Om vi bleka tillbaka på det flydd-året så finna vi, att det var ett godt år i nästan alla afseenden. Lugn och frid var herskande öfver största delen af vår planet, med undantag af turkarnes förföljelser af de kriste armenierna, upproret på Cuba och andra små gräl här och der. Olyckshändelser och öfversvämningar förekommo ju äfven, men sådant förekommer ju mer eller mindre hvarje år. Skörden var i allmänhet medelmåttig, utom i Indien der det var total missväxt. Här i Canada hade vi intet att klaga öfver, visserligen var skörden mindre än året förut, men i det stället fingo vi nu bättre priser för vår säd. Ett nytt parti kom till magten och vi skola bli rika alldelesomman!

Nu får jag lemna 96-än, 97-än här och jorden svingar ännu rundt på sin axel fastän doktor Nansen ej kom långt nog, så han fick smörja axeln. Men han blef i alla fall världsberömd, professor m. m., för att ha suttit fastfrusen i polarhavet ett par år. Få nu se huru det kommer att gå med stockholmarna i Ar-dree, om han kommer att segla öfver tilländan af vår planet med sin ballong, eller om han kommer att bli ett rot för isbjörnar, hvalrossar m. m. dylikt på sin halsbrytande färd. Det är förunderligt i denna värld, allt sättes på spel, både lif och egendom, för den välsignade äran, gå huru det vill, tänker många, bara man får ett äradt namn och minne efter sig. "Hemskt sa Rydningen".

Detta år är för oss Svens söner och döttrar ett år af större betydelse än vanligt, i det att konung Oscar i år kommer att fira sitt 25 års jubileum såsom regent öfver Sverige och Norge, och vi hafva sett att svenskarne både hemma i Sverige och på denna sidan Atlanten göra allt för att på ett värdigt sätt hylla den athallne regenten.

Sedan ha vi utställningen i Stockholm nästa sommar, och då vi alla veta att stockholmarna äro ena må stre i att göra allt hvad de företaga sig så storartadt som möjligt, är det ganska troligt att flere af våra landsmän i sommar komma att göra en tripp till gamla landet för att se på staten.

Men jag vill nu återkomma till vårt samhälle här i Conjuring Creek. Väderleken har i vinter varit den finaste man gerna kan önska sig, inga snöstormar utan oktober solken nästan hela tiden. Visserligen ha vi ju ännu en god del af vintern kvar, men om vi äfven nu finge kallt kan det i alla fall ej räcka någon längre tid.

Julhelgen firades med fester och en stor del folk var tillsammans, både stora och små.

Men jag får nu nedlägga pennan för denna gång och slutar med en vänlig hälsning till tidningens redaktion och läsare.

Smälänning.

\* Inlämnadt fördröjdt.

# SKANDINAVISKA NYHETER. SVERIGE.

**Stockholm.** Konungen skall i medlet af mars åter resa till Norge för att stanna derstädes någon tid.

Prins Bernadotte har nu i icke obetydlig gräfil tillfrisknat, men prinsens torde dock ännu någon tid få hålla sig till sängs.

Ryktet om prins Karls stundande förlofning med prinsessan Ingeborg af Danmark lär, enligt uppgift af prinsens närstående personer, ej ha mera grund än alla de föregående ryktena om prinsens förlofning med någon af danska hofvets prinsessor.

Konungens jubileumsfond. Frimurarelogen Nordiska cirkeln har beslutit öfverlemna 1,000 kr. till konungens jubileumsfond.

Stockholms nya spårvägsaktiebolag har under 1896 befordrat 9,994,459 personer.

I f. d. ryska kyrkan å Majorsgatan hade sprängbataljonen anordnat julotta. Ditt strömmade nu folk, der där profeterade herr och fru Dufberg väldeligen. Men högst få egnade den annan uppmärksamhet än löje. Sorgligt är dock att kristendomen skall profaneras på sätt det skedde här, ty i därigenom ligger grunden till uppenbart religionsförakt.

Lektor P. Waldenström har varit ute på blickturerna. Annandag jul predikade han i Stockholm, tredje dagen i Arboga, dagen därpå i Örebro, på tisdagen i Norrköping och onsdagen i Linköping och Ek-sjö.

Svenskt utsäde till Amerika. Ända till britiska Columbia har Skånska frökontoret under senare tider utsträckt sina förbindelser, och i år hafva kommit order dels från en gammal kund i staden Westminster drästs till 1,000 kg., dels från en ny å samma kvantitet svenskt utsäde.

Det hör nästan till det omöjliga att sent en kväll få gå gatan oantastad fram, ty än här och där möter man någon halffull, fräck kvinna, lurande efter rof. Och på en hel mängd kaffeer sitta dylika "flikor" till långt in på nätterna klingande med gardister och annat manligt sladder. En stor del af kaffeuppspararna är också af samma gonomutna skrot och korn som de vandrande gatnyfverna.

Themptander var förordnads statsminister med 17,000 kr. om året, blef så landshöfding med 18,000, nu är han direktör för ett både inhemskt och uthemskt — således i dubbel måtto hemskt — järnvägsföretag med 36,000 kr. lön.

Det är ej endast inom de stora hotell- och restaurationsverksamheterna på alla sätt för att kunna möta den stora utställningen; äfven å en massa af hufvudstadens mindre hotell har man redan börjat måla och teja af alla krafter.

**Eskestuna.** Omenskligare än ett djur blef en barnaföderska, tjensteflickan i H. Jäders socken, be-handlad annandag jul, berättar "Eskest. Kur." Hon hade löfte om att få stanna hos sin husbonde, arrendatorn på stället, öfver julhelgen, men blef detta oaktadt sänd med skjuts till fattighuset. På vägen dit sjuknade hon i födslovända och fram, födde ett barn, under det hon inbrar i fattighuset, hvarvid barnet föll i förtugan ned på golvet. Enär den först tillkallade barnmorskan ej var hemma, kom det att dröja länge, innan den sjuka kunde erhålla lämplig vård.

**Falun.** Liss Olof Larssons gård i Vestanor i Leksand blef några veckor före hans nu aflidna enkas frånfälle såld till handlanden E. Carlsten i Leksand för 46,000 kr.

**Göteborg.** Göteborgs handel. Den för ankomna varor under år 1896 debiterade hamnafgiften i Göteborg utgör 197,673 kr., hvilket belopp är det högsta, som hittills förekommit under denna rubrik. Äfven hamnafgiften för utgående varor är dag högsta som varit, nemligen 117,874 kr.

Tidningskonkurrensen i Göteborg har i år antagit stora dimensioner. En skämtare påstår, att den tiden redan är öfverstånden, då tidningarne utdelades gratis till hvem som vill ha dem, nu lär någon morgontidning vara betänkt på att buda på frukost vid bladets afhämtande!

**Gefle.** Snugg konkurs. I pastor J. A. Palmers konkurs i Gefle uppgår tillgångarne till 22 kr. samt skulderna till kr. 11,574.62.

**Hudiksvall.** Verldens lön är ej alltid otack. För fyra år sedan lånade en yngling i Hudiksvall 20 kr. af en arebtare som hjälpt till respengar. I dagarne har långtifvaren från Amerika fått ett bref med 300 kr. "Dessa skall du ha" — skriver afsändaren — "för din hjälpsamhet. Ty hade du inte hjälpt mig öfver, så hade jag aldrig varit den jag nu är."

**Helsingborg.** Borta med man och allt är Helsingborgsfartyget "Condor", som den 8 december lemnade England på väg till Landskrona. Befälhafvaren, Chr. Bengtson, samt styrman och den 6 man starka besättningen vöro alla från Mülle.

**Jönköping.** En donation af 5,000 kr. har af enkefru Sofia Björklund i Jönköping till minne af sin för ett år sedan aflidne son öfverlemnats till Ljungarums församling i Småland. Afkastningen af donationsfonden utdelas årligen till sådana hjälpbehöfvande i församlingen, som ej åtnjuta understöd af församlingen.

En försvunnen. Johan Nils-son i Mickelstorp, senast boende i Svalhult, Adelöfs socken, blit för några år sedan tala om sig för förfälskning af en vevsel i Tranås bank, för hvilket tilltag han erhöi 1/2 år å Jönköpings cellfängelse. Utkommen derifrån slog han sig på kreatursaffärer, uppköpte beskap i trakten och afstode till Stockholm. En tid före julen reste han med en sådan sändning till hufvudstaden, men förgäves väntade man honom åter. För några dagar sedan ankom telegram från honom att han lyckligt och väl behållen ankommit till Amerika. Kreditiv, vexlar, auktionsskulder m. m., som efter hvad hittills är känt, uppgår till cirka 7 a 8,000 kr., lem-nar han åt gods vänner i Sverige.

**Katrineholm.** Mycket julbrän vin. Under veckan före jul ankom till Katrineholms station omkring 600 kolly spirituoosa, som man torde få antaga representera ett belopp af minst 10,000 kr.

En fabrik för tillverkning af smör i stor skala efter ny och i mer än ett 40-tal länder patenterad metod är af ett engelskt-svenskt bolag under anläggning i Katrineholm. Bolaget, som der inköpt tre tomtor, håller en på med uppförande af fabriksbyggnaden, som skall uppföras i två våningar och vara fullt färdig till den 1 nästkommande maj, då den skall börja sin verksamhet.

**Kristianstad.** Skåning gift, med Hollands drottning. Såsom sinnessjuk har 29-årige Otto Ornstrom från Vankilva församling i vid Hesselholm blifvit af vederbörande myndighet ditsind från Antwerpen, där han öppet förkunnat att han var "gift med holländska drottningen", hvarje han å allmänna platser fallit på knä och frammanlat en mängd böner.

**Luleå.** I Malmberget läses: Vill staten handla statsbanemässigt på ett sätt som stämmer med Norrlands och det allmänna sanna intresset, slösa staten ej bort sina öfverskottsmedel på en bana som andra och det svenska måla, vilja och kunna bygga efter statens alla önsk-

ningar, utan använder den banans fortsättande till riks- till bibanors byggande från nan till Skellefteå, Piteå och Kalix, samt till järnvägsknuta nödiga befästingar och särskildt be-densförbättring. Här är tillräcklig användning för statsverkets öfverskottsmedel, och att öka stambanans trafikförmåga är den rätta statsbanemässigheten.

**Sundsvall.** Egendomligt själ-mord. Från Sundsvall meddelas den 15 jan. Hemmansegaren Pål Persson i Packen, Torps socken, beröfvade sig i går afton lifvet under egendomliga omständigheter. Hans sätte sig nämligen öfver thunnis öppningen på gården, tog en ham-nare i hvardera handen och slog till mot tinningarna, så att han be-döfvades och föll ned i brunnen. Person, som under en längre tid varit sjuklig, var 60 år gammal och ansågs förmögen. Han efterlemnar enka och två barn.

**Sala.** Som världens åttonde underverk kan man i våra tider be-trakta att en jungfru i Ståfrö i Ve-ster-Fernebo tjeat på samma ställe i 50 år. Stället, där hon tjeat, bär namnet Igelbäcken.

**Strängnäs.** Ett fattighjon med förmögenhet. En på Strängnäs fat-tighus intagen arbetare har befun-nits vara broder och arftagare till en i Stockholm aflidne vinhandlare, hvil-ken efterlemnad en förmögenhet på 75 a 90,000 kr. Arftagaren har under en lång följd af år varit inta-gen å Strängnäs fattighus. Han är sjuklig icke blott till kroppen, utan hans själsförmögenheter synas äfven vara försläppade.

**Ystad.** Fil. studeranden P. M. Sjöstedt, som till patron Sjöstedt å Hagestaborg, fanns den 12 jan. lig-gande död utanför en gård i närhe-ten af hemmet. Det tros, att han halkat omkull och dervid slagit huf-vudet så illa, att döden genast följt. Den aflidne, som tidvis varit sjuklig, bodde i hemmet. Han var 26 år gammal och blifvstudent i Lund 1890.

**Östhammar.** Stora julgåfvor åt fattige. Bruksegaren C. A. Ret-tigs storbhusdelegare ha sistlidne jul genom gruffogden Norman utdelat omkring 5,000 kr. till sina fordnar-be-tutare vid Ramballs grufvor i Alun-da, hvilka nu redan ett år tillhöra annat bolag. Enkor fingo öfver 200 kr. hvar, familjer mer och mindre stora belopp, allt efter tjänsteår och behof. Äfven ungarlar fingo sin skärtl. Ensamma gubbar fingo 50, 100, ja det påstas ända till 500 kr. Att glädjen och tacksamheten var stor och allmän, säger sig sjelft, skrif-ver en meddelare till "Östh. T."

**Örnsköldsvik.** För några år sedan inropade firman Trehörning-sjö handelsförening i Åsele ett hem-man i Högsjö by för 2,600 kr. Nu har firman sålt samma hemman till hr H. K. H. Pohlman i Örnsköldsvik för 47,000 kr.

**Östersund.** Kronofogden i Jemtlands läns södra fogderi vice häradshöfdingen Göran Magnus Kullin, har aflidit vid nära 40 års Alder. Kronofogden Kullin var son af advokaten Kullin samt född i Ra-us i närheten af Helsingborg den 1 februari 1956. Han aflade höfrätt-examen 1879. Af Svea hofrätt ut-nämndes han 1892 till vice häradshöf-ding och blef 1886 länsnotarie i Kopparbergs län. Sedan 1891 var Kullin kronofogdo i Jemtlands sö-dra fogderi.

**Örebro.** Oaktadt kräftexpor-ten öfver Malmö under förra året ej var så betydligt som föregående, uppgifves det i en tysk facktidning, uppgick den dock dagligen från slut-et af septeber månad till 10,000 stycken, som sändes öfver Lubeck. De befordrades för det mesta vidare till Frankrike och Turkiet. Stör-sta delen af kräftorna voro från Örebro och Arboga samt Hjelma-ren.